

Grönsaksodling i Oppala och Björke

Text och foto: Tord Bodin

Det var mycket att göra när stadens damer kom för att göra inköpen. På bilden från "Fisktorget" och Sandbergs torgstånd syns följande expediter: F.V. Edit Bodin, Torsten Hillman (sittande), Ingeborg Hillman, Linea Hillman, Ester Sandberg och Nanny Sahlström. Bilden är tagen i början eller mitten av 50-talet.

Oppala och Björke var trakter som lät tala om sig, inte minst när stadens damer gjorde sina inköp av potatis och grönsaker på torget i Gävle. Nedanstående uppgifter är hämtade ur en nedteckning som Thyra Selander i Björke gjort. Det vore trevligt om de läsare som kan tillföra ytterligare fakta kontaktade någon i redaktionen.

Per-Olov Lindén var äldst av sina bröder, född 1883. Han odlade grönsaker såväl i drivbänkar som på friland, dessutom odlade han potatis. Produkterna såldes på torget samt i parti till KF och till trädgårdscentralen sedan den startat 1939. I mitten av 1950-talet överlät han odlingen till sin dotter Anna Boström född 1904, som fortsatte med odlandet och torghandeln. Hon odlade även blommor och hade egen plantupptrivning, till början av 1970-talet då verksamheten lades ner.

Nils Lindén född 1886 började med grönsaksodling på friland 1928. Han odlade på ca 1 hektar. Han slutade med verksamheten 1965. Odlingen drevs vidare från 1966 av hans måg Evert Hillin född 1924 och makan Elly född 1928. Arealen var ca 0,4 hektar. De upphörde med grönsaksodlingen 1986.

Albin Lindén hade jordbruk och odlade potatis samt grönsaker på ca 1 hektar. Hans dotter Agnes, född 1918, fortsatte odlandet mellan 1955-1970.

Josef Lindén född 1900 började med fältodling av grönsaker 1938. Odlingens areal ca 1 hektar. Grönsaksodlingen kompletterades med potatisodling. Han var en av de många potatisodlarna i trakten. Josef upphörde med odlingarna 1967.

Wille Olsson drev också han grönsaksodling i mindre skala och produkterna avyttrades bl.a. till trädgårdscentralen.

Olle och Kristina Berglund var ett syskonpar som också odlade grönsaker i mindre skala. Dessa var bosatta efter Västerrönningssvägen där Ulf Olsson nu bor.

Ingvar Andersson född 1921 började odla grönsaker 1953. Han var den som hade lite udda produkter, som t.ex. gröna tomater och inläggningsgurka. Han odlade på ca 2 hektar.

Erik Sandberg född 1904 började med grönsaksodling 1927 på ca 0,5 hektar. Efter giftermål med maka Ester utökades odlingarna 1937 till att omfatta ca 3 hektar. Sandberg hade även drivbänkar där han odlade sallat och morötter. Han drev också upp kålpiantor för eget bruk i bänkarna. Han odlade även gurka och tomater i växthus. Rabarber och jordgubbar var även med i odlingssortimentet. Dessutom odlades potatis. Erik Sandberg idkade torghandel, i övrigt såldes det odlade i parti. Erik Sandberg slutade med verksamheten 1967 då sonen Leif tog över. I dag har verksamheten till stor del upphört.

Kalle Selander var den största jordgubbsodlaren i byn. Han hade även grönsaker samt potatisodling på 3-4 tunnland. Han hade försäljning både på Stortorget och Fisktorget i Gävle. Senare även på torget i Sandviken. För transporterarna svarade Erik Engman från Trödje.

Manne Selander arrenderade ett tunnland mark av Kalle Selander. Området var en äga inne i skogen. Manne drog hem sina grönsaker på en kärra, backe upp och backe ner. Rune Selander övertog odlingen efter sin far Manne Selander. Han flyttade till Björke 1953 och gifte sig med denna beskrivnings uppgiftslämnare Thyra Selander. De drev grönsaksodling tillsammans till 1982 då Rune gick bort. Thyra beskriver verksamheten på följande sätt. Vi odlade vitkål och blomkål, morötter i bänk och på friland, sålde på torget och i parti till uppköpare.

Eskil Larsson född 1913 började med fältodling av grönsaker 1950. Hustrun Margit född 1918 har hjälpt till i rörelsen. Den sammanlagda arealen var ca 1,5 hektar. Försäljningen gjordes genom torghandel och partiförsäljning. Makarna upphörde med försäljningen 1985.

Erik Nyström odlade grönsaker, började vid Kolmursvägen och flyttade sedan verksamheten till kullen efter Linnskäktsvägen.

Ingegärd Wedin odlade även hon grönsaker på Fäbodrönningen mellan 1964-1975 som hon sedan sålde på torget i Gävle.

[Hillebygden, Nr. 2, 2011]